

SONČEVJE

Arhitektura proti sezonski afektivni motnji (SAM)

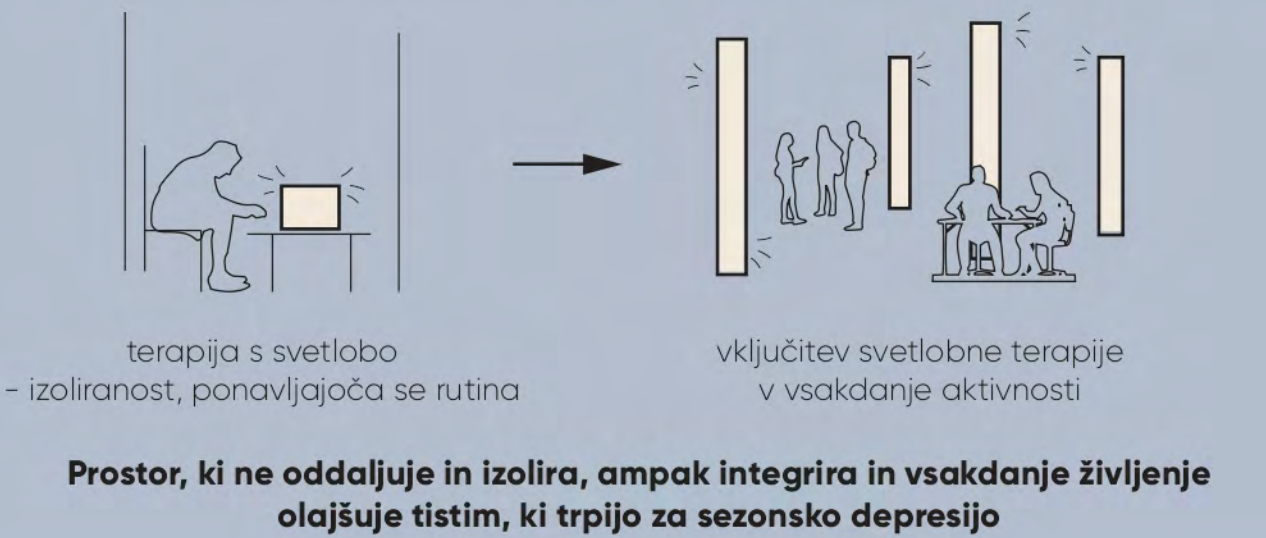
Idejna zasnova nove tipologije stanovanjske soseske v Kočevju | magistrsko delo, avtorica: Noemi Milanović | mentor: prof. dr. Matej Blenkuš, univ. dipl. inž. arh

Arhitektura proti sezonski afektivni motnji (SAM)

Sezonska razpoložljiva motnja (SAD) je precej razširjena duševna motnja, vendar se o njej govori zelo malo. Tudi znana kot sezonska ali zimska depresija, gre za vsakoletno doživljanje depresivne epizode v zimskih mesecih, ko je manj naravne sončne svetlobe. Če se kot motnja zanemari, se lahko razvije v resno stanje, ki zelo slabo vpliva na življenje. Izhodišče teorije je, da **nihče ni bolj podvržen okoliju kot tisti, ki trpijo za duševnim motnjami**. Namen moje magistrske naloge je ustvarjanje nove tipologije oziroma prostora rehabilitacije, ki ne oddaljuje ali izolira, ampak integrira in olajšuje vsakdanje življenje tistih, ki trpijo za SAD. Orodje za oblikovanje nove tipologije so izbrani arhitekturni dejavniki, s katerimi vplivamo na nove navade stanovalcev, ki posledično olajšajo simptome sezonske depresije.

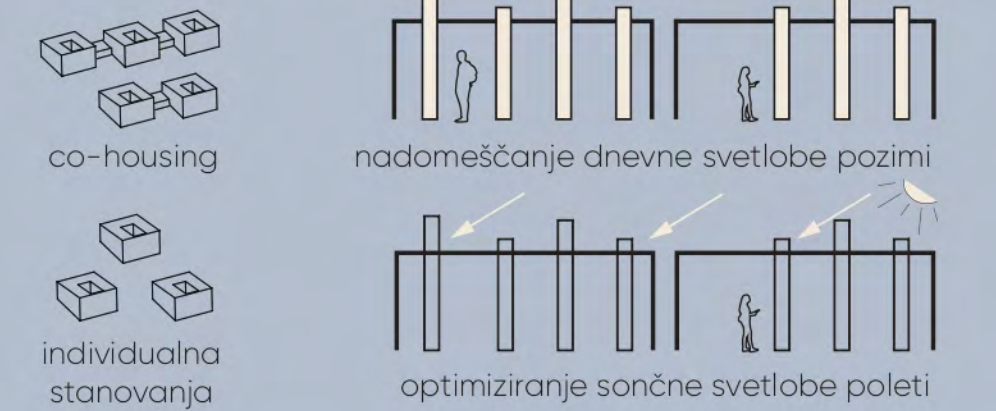
Lokacija je izbrana glede na teoretično izhodišče oziroma glede na energo od glavnih vzrokov sezonske depresije – **pomanjkanje sončne svetlobe**. Dejavniki izbire lokacije so bili podatki o letnem povprečnem trajanju sončnega obsevanja v Sloveniji. Eno od mest z najmanjšim številom ur sončnega obsevanja čez leto je Kočevje, ki sem ga izbrala kot ustrezno lokacijo za magistrsko nalogo. Kočevje ima veliki potencial za razvoj kakovostnega skupnega bivanja ter kvalitetnega programa, kar bo pomagalo izboljšati samopodoba lokalnega prebivalstva. Kot mikrolokacija je izbrano območje pri obstoječi soseski Trata kot razširitev stanovanjske zazidave ter javni program za obstoječo sosesko in potencial za razvoj sosednjega območja Kočevskega jezera.

PROBLEMATIKA		rešitev	ORODJE	
dejavnik	kaj pomaga?	kako lahko spodbudimo	arhitekturni dejavnik	
želja po samoti	druženje		preplet programa, organizacija prostora	
hipersomnija (povečana potreba po spanju)	nadziranje spalnega cikla		organizacija prostora za koncentracijo	
tesnoba, stres	relaksacija		vpeljava narave in programa za meditacijo	
hrepnenje po sončni svetlobi	uživanje čimveč svetlobe		maksimalno izkoriščanje dnevne svetlobe in nadomestilo le te	
napadi lakote, želja po hrani	uživanje zdrave hrane		fitnes program, pot od stanovanja do službe, spodbujanje aktivnosti	
pridobivanje na teži	telovadba		trgovine zdrave prehrane	
brezup, nemoč	socializacija, aktivnost		fluidnost prostora, programska pestrost	

Stanovanja se načrtujejo za vse starostne skupine s poudarkom na ciljano skupino najbolj prizadetih s SAD, starih od 25 do 35 let.

PROGRAM NA LOKACIJI: Stanovanja, ki ponujajo elemente terapevtske terapije, niso osredotočena samo na ljudi, ki so jih prizadele bolezni. Lahko so individualna ali družinska. Takšna arhitektura ponuja kvaliteto življenja za vsakega posameznika ter sproža primer dobre prakse pri načrtovanju stanovanjskega programa. Delujejo po principu "cohousinga". Nova tipologija je kritika na potratno graditev prostostojećih individualnih hiš. Enote se med sabo povezujejo, s čimer upoštevamo tipologijo, ki je na lokaciji: prostostoječo pozidavo ter strnjeno povezavo (vrstne hiše). Ob stanovanjskem programu se vzpostavi tudi dodatni program za stanovalce (trgovine zdrave prehrane, rekreacijski programi in parki, tržnica ter osrednji javni kulturni program – kulturni center in zunanji amfiteater).

KROŽNA POT SONCA: Krožna zasnova enote simbolizira krožno pot sonca čez dan ter sledenje funkcijam posameznih prostorov dnevi svetlobi čez dan. Po etično lahko rečemo, da sonce prebivalcu sledi skozi njegov dan – enako velja v obratni smeri. Svetlobni kubus kot element, ki se uporablja za zdravljenje sezonske atipične motnje, zdaj dobi svojo prostorsko obliko – atrij. Izbrani koncept centralnega atrija izhaja iz prej omenjenih analiz dnevne svetlobe. Atrij je element, ki poudarja pomembnost svetlobe ter vizualne in fizične povezave celotne enote. Atrij deluje kot srce hiše in postane osrednji prostor socializacije, povezanosti ter vpelje naravo v hišo. Okrog atrija se ustvarjajo osnovni prostori stanovanja.

Prikaz stanovanjske skupnosti

Vzhodna fasada – stanovanjske enote

Severna fasada – stanovanjske enote

Zahodna fasada – stanovanjske enote

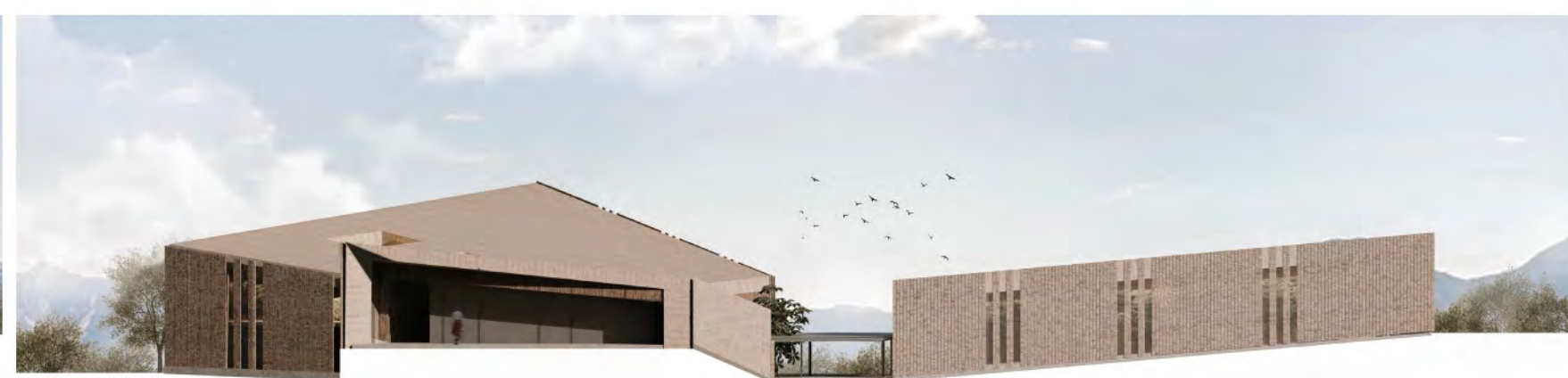
Južna fasada – stanovanjske enote

Južna fasada - večnamenska dvorana

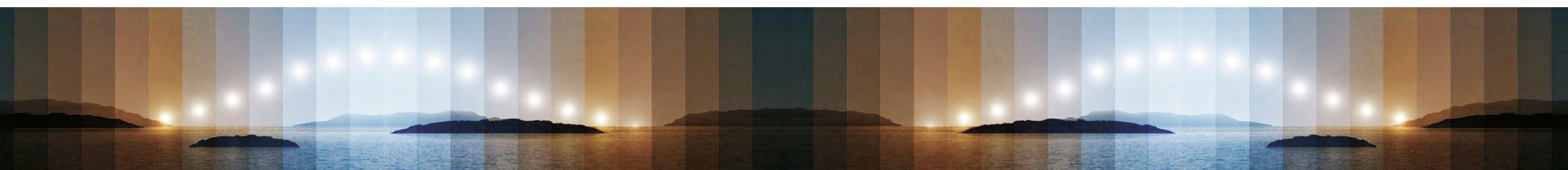
Vzhodna fasada - večnamenska dvorana

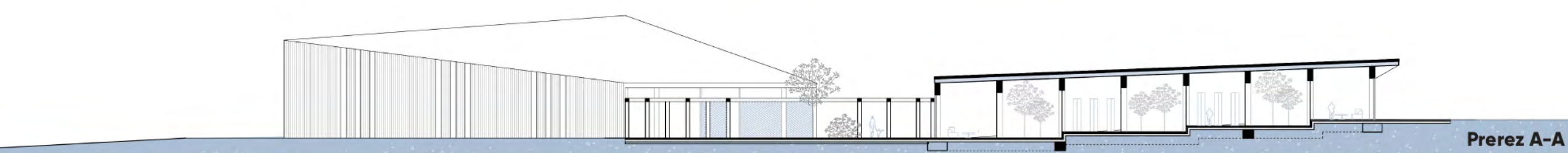
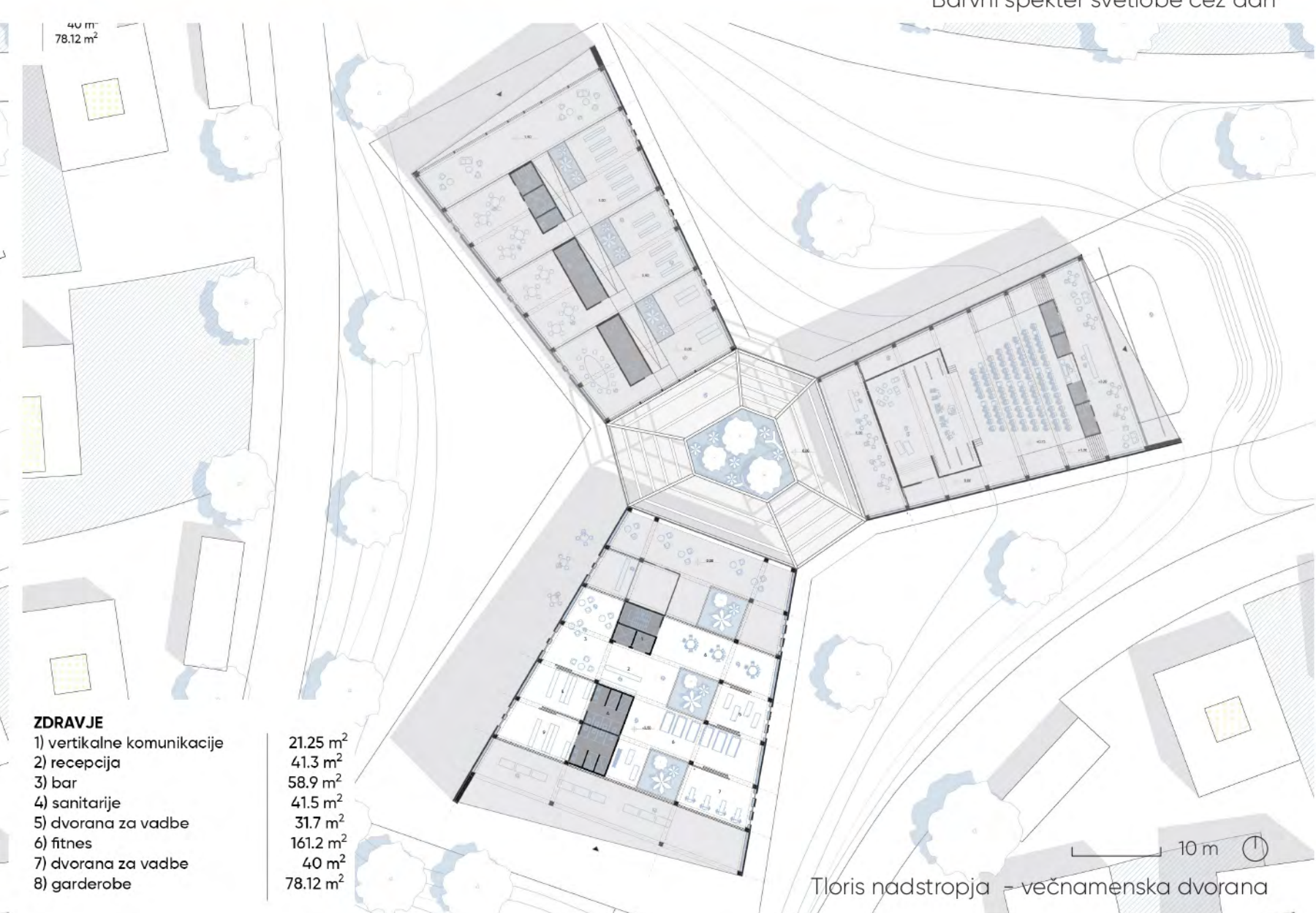
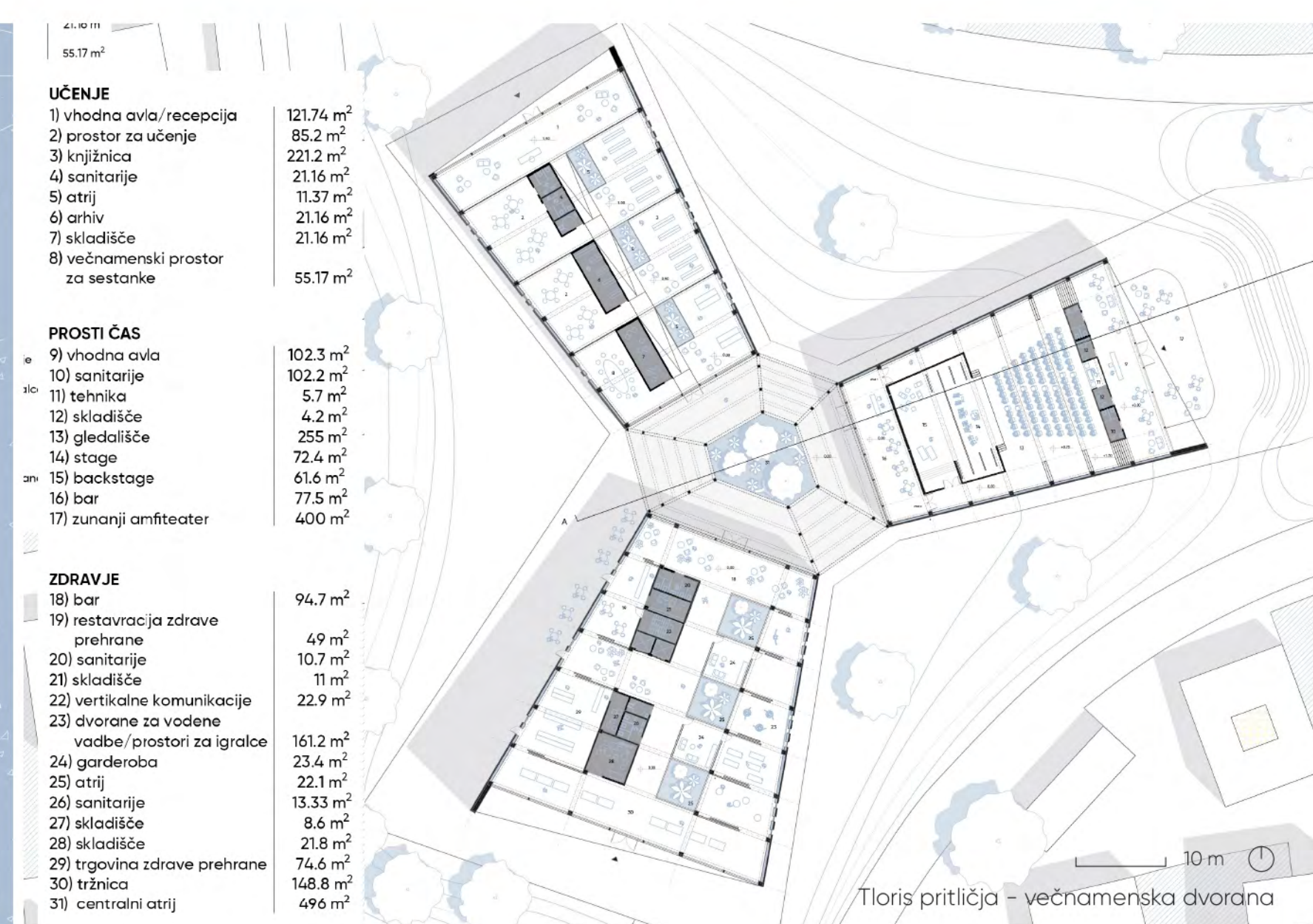
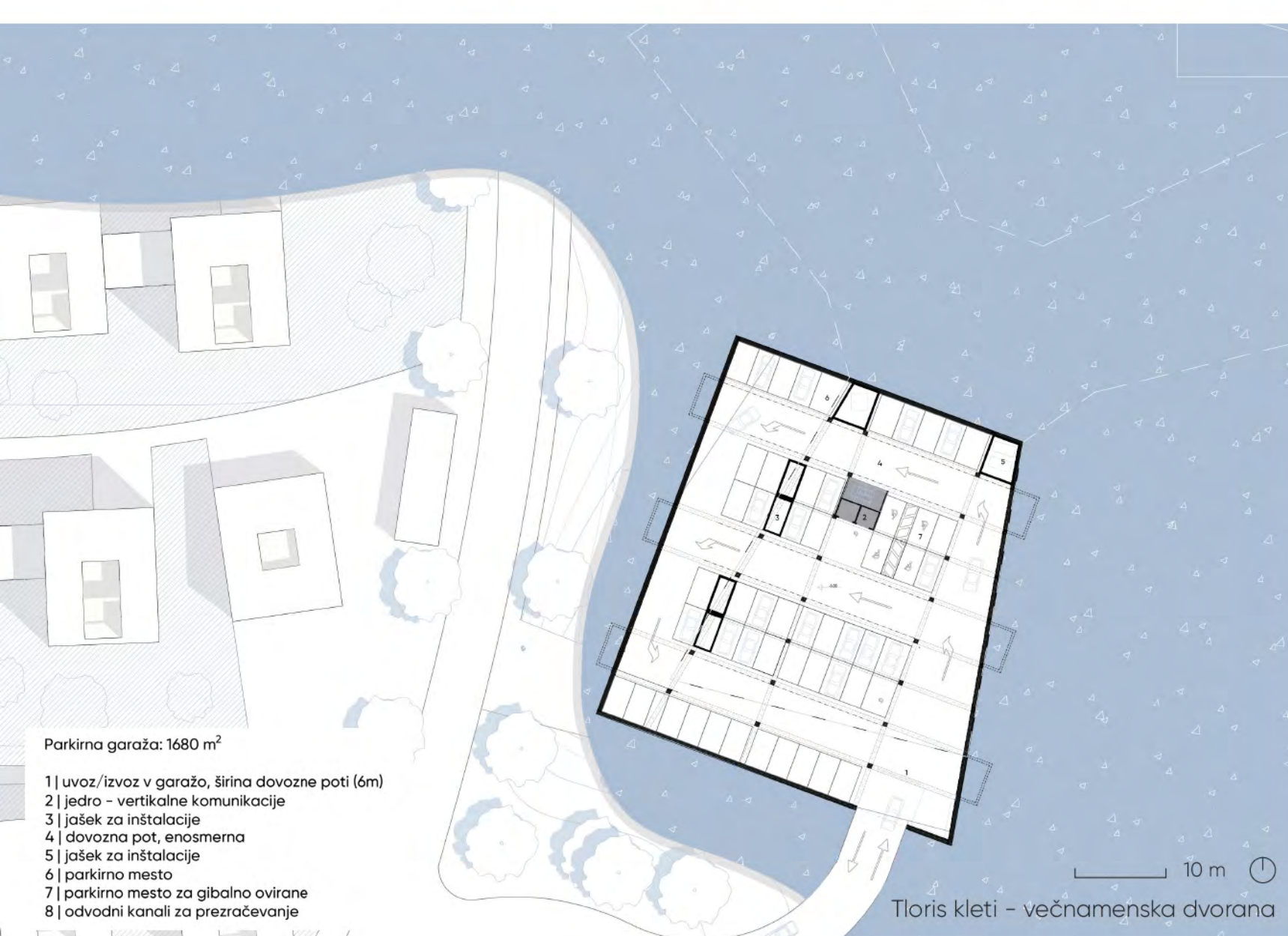
Severovzhodna fasada - večnamenska dvorana

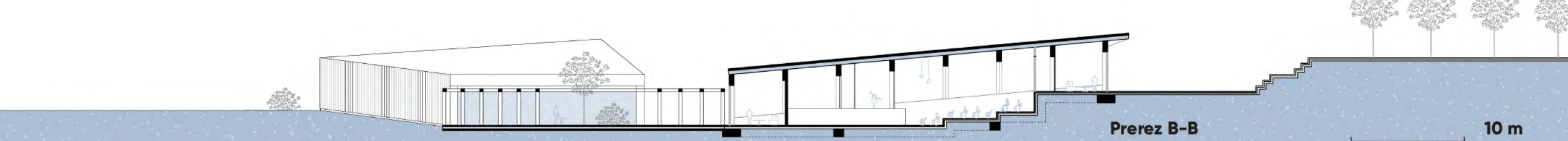
Severozahodna fasada - večnamenska dvorana

Barvni spekter svetlobe čez dan

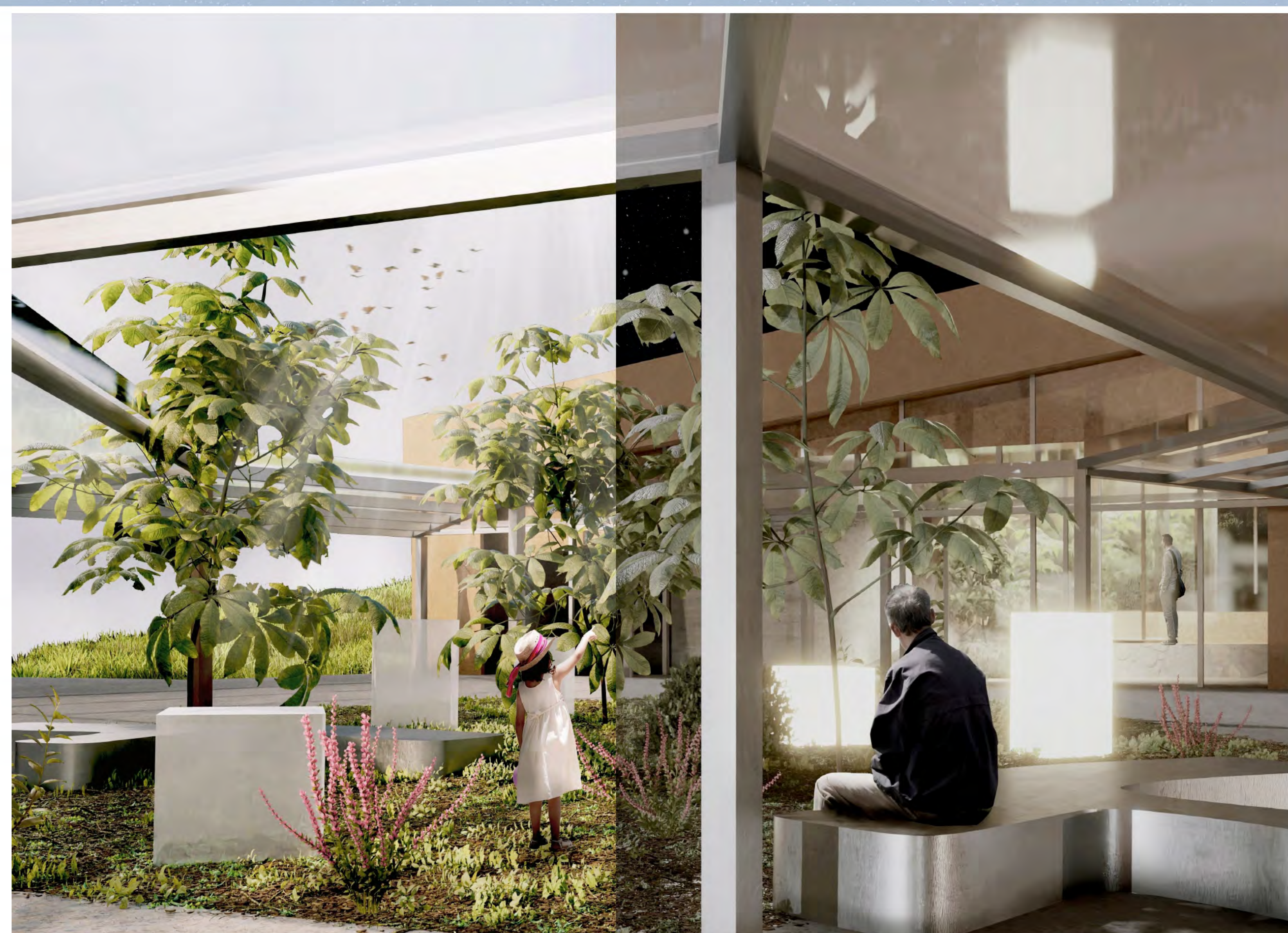
Prerez A-A

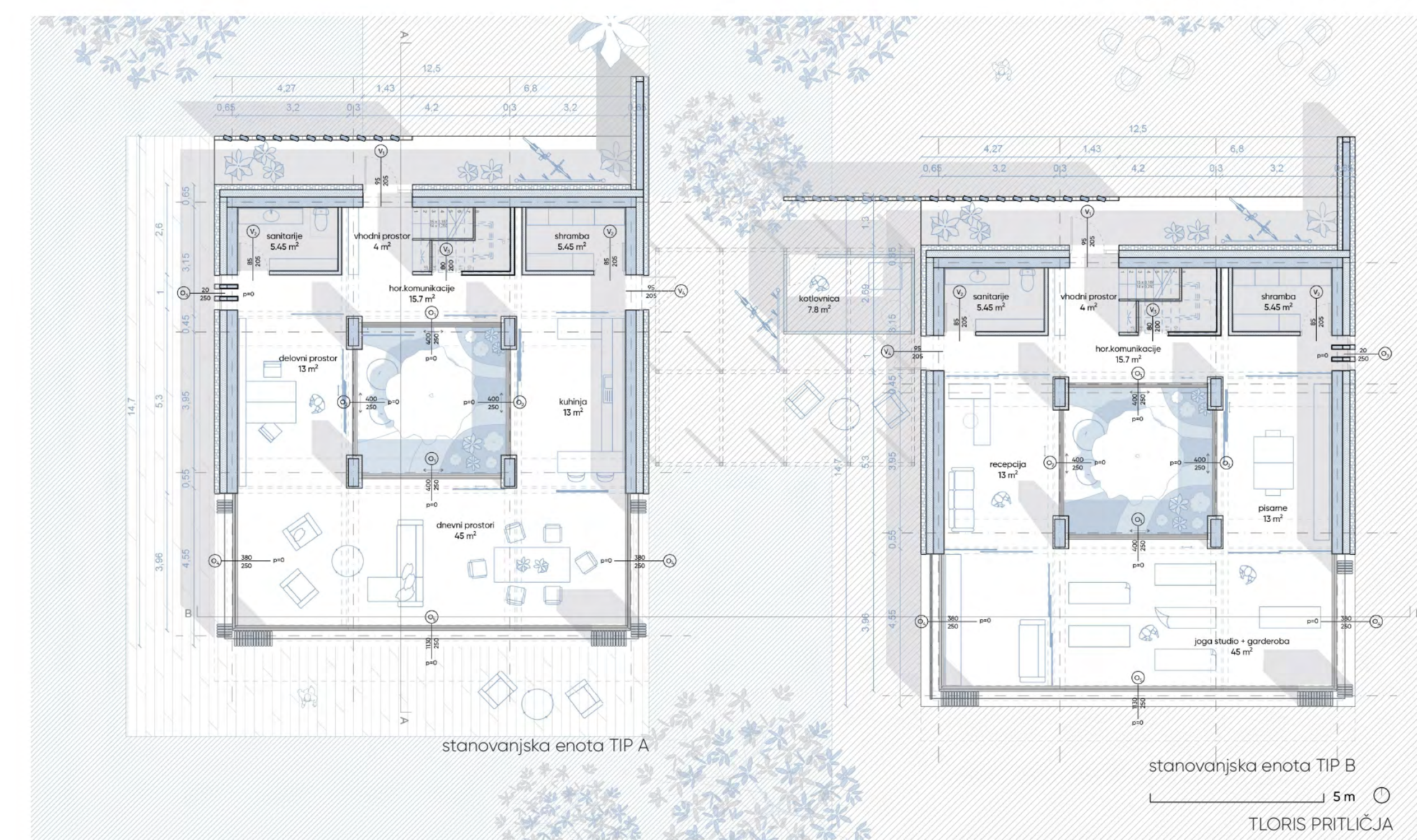
Prerez B-B

DAN-NOČ - atrijski prostor stanovanjske enote

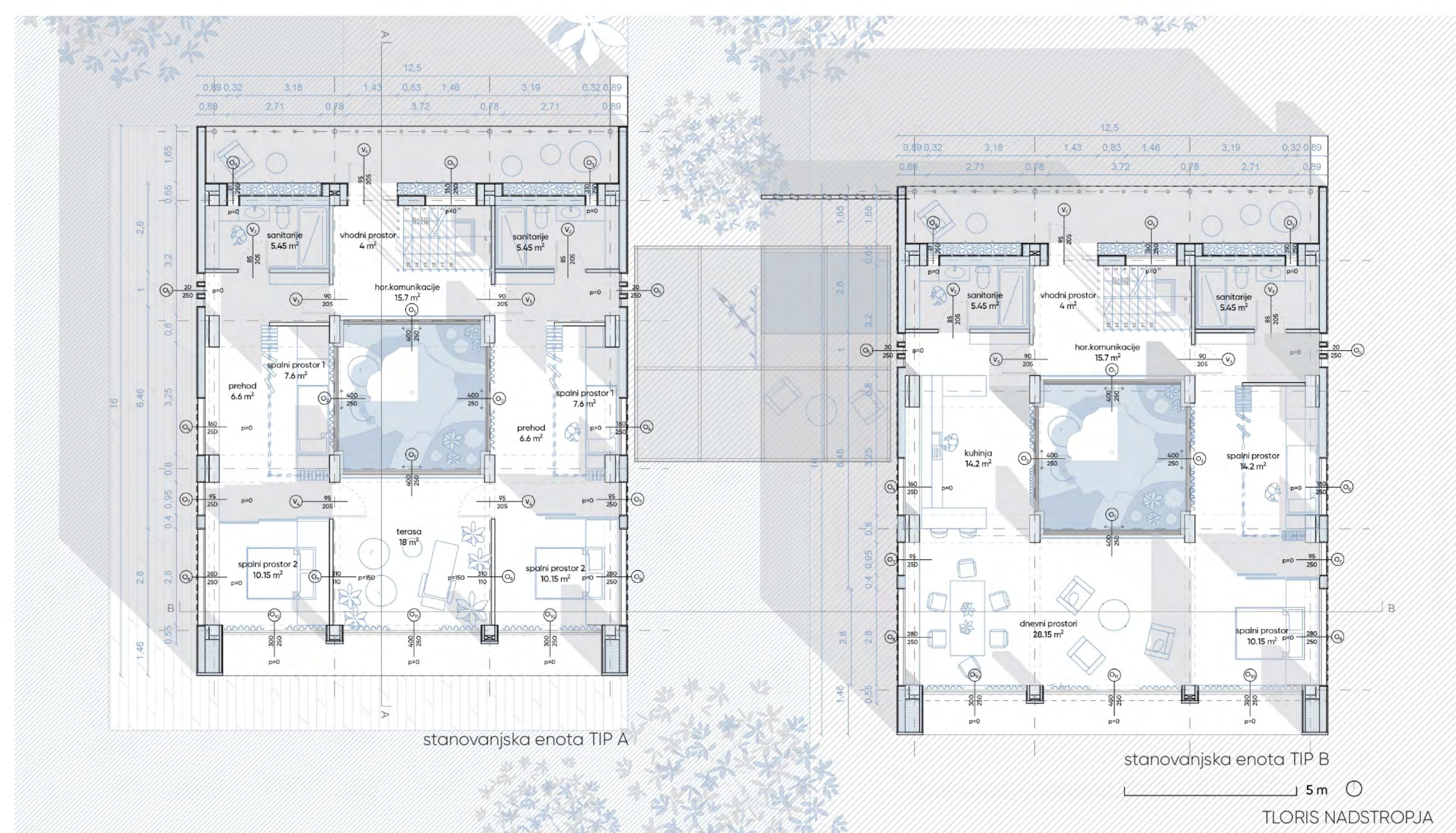
DAN-NOČ - atrijski prostor večnamenske dvorane

stanovanjska enota TIP A

stanovanjska enota TIP B

TLORIS PRITLIČJA

stanovanjska enota TIP A

stanovanjska enota TIP B

TLORIS NADSTROPJA